

Te besluiten om:

1. De begroting 2026 vast te stellen, waarmee ook wordt besloten om:
 - a. de kredieten voor nieuwe investeringen 2026, zoals benoemd in de paragraaf 4.2.1.4 van de begroting 2026, ter grootte van € 19.737.000 beschikbaar te stellen;
 - b. de kredieten vervangingsinvesteringen 2026, zoals benoemd in de paragraaf 4.2.1.4 van de begroting 2026, ter grootte van € 6.517.000 beschikbaar te stellen;
 - c. het Strategisch aankoopkrediet te verhogen met € 3.000.000;
 - d. aan de reserves, zoals benoemd in paragraaf 4.1.1 de staat van baten en lasten van de begroting 2026 € 5.481.000 toe te voegen, waaronder
 - de toevoeging aan de bestemmingsreserve vastgoedfonds in 2026 van € 284.000 voor wettelijk verplichte duurzaamheidsmaatregelen aan panden van de gemeente Doetinchem (€ 239.000) en Sport-ID (€ 45.000);
 - e. aan de reserves, zoals benoemd in paragraaf 4.1.1 de staat van baten en lasten van de begroting 2026 € 5.322.000 te onttrekken, waaronder
 - ter dekking van het projectbudget leefbaarheidsinitiatieven € 75.000 aan de bestemmingsreserve doorgeschoven activiteiten;
 - f. het negatieve begrotingsresultaat in jaarschijf 2026 ad € 948.000 ten laste van de Algemene reserve te brengen;
 - g. het doel, de voeding en maximale omvang van de bestemmingsreserve investeringsfonds conform bijlage 3 te wijzigen;
 - h. uit de Algemene reserve een uitname te doen van € 15.325.000 en deze toe te voegen aan de bestemmingsreserve investeringsfonds.

Inleiding

Op basis van de Gemeentewet biedt het college van burgemeester en wethouders jaarlijks de begroting en meerjarenraming aan bij uw raad. In artikel 191 van de Gemeentewet staat dat uw raad de begroting vaststelt in het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor deze dient. Tevens is opgenomen dat het college de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 november van het voorafgaande jaar aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten zendt.

Voor u ligt onze laatste begroting van deze bestuursperiode met een extra impuls om verder te groeien in kwaliteit. Wij kijken met trots terug op behaalde resultaten richting de groei naar 70.000 inwoners in 2036. Ondanks de beperkte financiële ruimte zijn belangrijke binnenstedelijke ontwikkelingen gestart, zoals in de spoorzone en binnenstad van Doetinchem. Er is geïnvesteerd in onderwijshuisvesting, centrumfunctie, maatschappelijke voorzieningen en leefomgeving. We hebben hiermee een fundament gelegd om de komende jaren op voort te bouwen en door te gaan met de realisatie.

Deze stappen hebben we gezet binnen een meerjarig solide financieel beleid, waaronder tijdige bijsturing op stijgende kosten in het sociaal domein. Resultaat hiervan is een behoorlijk gevulde algemene reserve waarmee we een goede financiële uitgangspositie voor de volgende bestuursperiode hebben gerealiseerd. We stellen voor om in 2026 een deel van de algemene reserve in te zetten voor een eenmalige belastingverlaging alle gebruikers van belastingobjecten, dus huishoudens en bedrijven, en voor de verdere vulling van het eerder ingestelde investeringsfonds. Dit biedt enerzijds een stevige basis om de ingeslagen koers te kunnen continueren, anderzijds biedt het ruimte om ook in onzekere tijden te blijven bouwen aan een sociaal krachtige en levendige gemeente.

We zien de komende jaren een aantal onzekerheden van betekenis. Ten eerste de geopolitieke ontwikkelingen en de Tweede Kamerverkiezingen, die onzekerheid brengen over welke koers Nederland de komende jaren gaat varen. Ten tweede het zogenoemde 'ravijnjaar' dat is opgeschoven van 2026 naar 2028. Beide aspecten en de grotere onzekerheid naar de toekomst toe, maakt dat het belangrijk is te investeren in wendbaarheid om continuïteit te waarborgen.

Met deze begroting houden we onze ambitie hoog en zorgen we voor financiële zekerheid richting de toekomst. Het college draagt met vertrouwen het bestuur over aan de volgende bestuursperiode.

Argumenten

1.1 Het vaststellen van de begroting 2026 is een bevoegdheid van de raad.

Uw raad stelt met de begroting 2026 het beleids- en het financiële kader van de gemeente Doetinchem definitief vast voor het jaar 2026 en voor de volgende drie jaren indicatief.

1.2 Daarmee bieden wij een begroting aan die structureel en reëel in evenwicht is.

Volgens de Gemeentewet moet er voor 15 november 2025 een structureel en reëel sluitende begroting aan de provincie worden aangeboden om in aanmerking te komen voor de minst belastende vorm van toezicht, repressief toezicht.

1.3 Het autoriseren van een investeringskrediet is een bevoegdheid van de raad.

In paragraaf 4.2.1.4 van deze begroting is een overzicht opgenomen van respectievelijk nieuwe investeringen en de voorgenomen vervangingsinvesteringen, waarvan u voor de jaarschijf 2026 met het vaststellen van de begroting de kredieten verstrekt. Er wordt aan u gevraagd om de kredieten voor de nieuwe investeringen, ter grootte van € 19.737.000 beschikbaar te stellen en voor de vervangingsinvesteringen, ter grootte van € 6.517.000. In deze paragraaf worden de nieuwe investeringen toegelicht. Op basis van de verordening kunt u bij de begrotingsbehandeling aangeven van welke nieuwe investeringen u op een later tijdstip een separaat voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wilt ontvangen.

Strategisch aankoopkrediet verhogen van € 5.000.000 naar € 8.000.000.

Op basis van de lopende aankoopdossiers en prognose voor de komende jaren stellen we voor het revolverend strategisch aankoopkrediet te verhogen van € 5.000.000 naar € 8.000.000. Gezien de groei van onze gemeente waarborgen we hiermee dat de gemeente slagvaardig kan handelen bij strategische grondaankopen. Daarnaast is het wenselijk dat het strategisch aankoopkrediet niet alleen beschikbaar is voor de aankoop van gronden, maar ook indien dit zich voordoet voor de aankoop van strategisch vastgoed. Het revolverend principe blijft hierbij van toepassing.

1.4 Het toevoegen en onttrekken aan bestemmingsreserves is een bevoegdheid van de raad.

De toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves maken onderdeel uit van de staat van baten en lasten zoals gepresenteerd in paragraaf 4.1.1. Over een groot deel van deze toevoegingen en onttrekkingen hebt u al bij vorige cyclusedocumenten besloten (bestaand beleid). In deze begroting vragen wij aan u om voor de wettelijk verplichte duurzaamheidsmaatregelen aan panden, die meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m3 gas verbruiken, van de gemeente Doetinchem (€ 239.000) en Sport-ID (€ 45.000) € 284.000 aan de bestemmingsreserve vastgoedfonds toe te voegen. Ook wordt aan u gevraagd ter dekking van het projectbudget leefbaarheidsinitiatieven € 75.000 aan de bestemmingsreserve doorgeschoven activiteiten te onttrekken. Daarnaast wordt in deze begroting aan u voorgesteld om het negatieve begrotingsresultaat in jaarschijf 2026 ad € 984.000 ten laste van de algemene reserve te brengen. In paragraaf 4.2.1.6 van deze begroting is een overzicht opgenomen met daarin de begrote toevoegingen en onttrekkingen per reserve.

1.5 Het instellen of wijzigingen van een bestemmingsreserves is een bevoegdheid van de raad.

Bij de begroting 2023 hebt u de bestemmingsreserve investeringsfonds ingesteld bedoeld om te kunnen investeren voor de huidige én de toekomstige generaties inwoners van onze mooie gemeente in bijvoorbeeld aantrekkelijke en passende voorzieningen voor zorg en onderwijs, kunst en cultuur, evenementen en andere vormen van vrijetijdsbesteding en natuurbeleving. Gelet op de behoorlijk gevulde algemene reserve en de door u uitgesproken wens bij de behandeling van de perspectiefnota om de niet direct benodigde middelen in te algemene reserve in te zetten, stellen wij voor om het eerder ingestelde reserve investeringsfonds verder te vullen om ook in de komende jaren structureel te kunnen blijven investeren in onze gemeente. Op deze manier kunnen wij met incidentele middelen structurele uitgaven bekostigen. Door ook de doelstelling, de voeding en maximale omvang van de bestemmingsreserve te verbreden (zie bijlage 1), ontstaan er meer mogelijkheden om toekomstige investeringen in Doetinchem te financieren. Dit biedt enerzijds een stevige basis om de ingeslagen koers te kunnen continueren, anderzijds biedt het ruimte om ook in onzekere tijden te blijven bouwen aan een sociaal krachtige en levendige gemeente.

Wij stellen u voor, om uit de Algemene reserve een uitname te doen van € 15.325.000 en deze toe te voegen aan de bestemmingsreserve investeringsfonds. De omvang van de reserve investeringsfonds wordt hiermee € 25.000.000 (inclusief de reeds genomen besluiten). Door de reserve jaarlijks bij een positief rekeningresultaat, met 25% van dat resultaat na bestemming te voeden, is er een mooie basis om na de verkiezingen mee verder te kunnen bouwen aan Doetinchem.

Financiën

Een financieel solide beleid is net als de afgelopen jaren het uitgangspunt. We hebben de financiën van onze gemeente graag op orde en streven ernaar deze ook naar de toekomst op orde te houden. In onze coalitieagenda hebben we aangegeven dat we bij de uitvoering van taken binnen de door medeoverheden beschikbaar gestelde geoormerkte middelen blijven. Daarmee stellen we dat er niet meer geld wordt uitgeven dan er binnenkomt.

In de volgende tabel is samengevat weergegeven hoe de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 zich ontwikkelt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Meerjarenraming 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029
Baten (exclusief reservemutaties)	322.040	308.021	306.320	314.511
Lasten (exclusief reservemutaties)	322.829	304.371	306.507	313.879
Het saldo van baten en lasten vóór bestemming	-789	3.650	-187	632
Onttrekkingen aan de reserves	5.322	4.460	3.972	4.098
Toevoegingen aan de reserves	5.481	4.472	4.692	4.344
Saldo mutaties in de reserves	-159	-12	-720	-246
Het saldo van baten en lasten ná bestemming (geraamd resultaat)	-948	3.638	-907	386
Incidentele baten conform hoofdstuk 4.1.2.3	-31.303	-9.173	-5.161	-7.372
Incidentele lasten conform hoofdstuk 4.1.2.3	34.140	10.348	5.311	7.372
Incidentele onttrekkingen aan de reserves conform hoofdstuk 4.1.2.5	-2.100	-850	-	-
Incidentele toevoegingen aan de reserves conform hoofdstuk 4.1.2.5	762	801	836	509
Het structurele resultaat	551	4.764	79	895

We hebben in alle jaren een structureel sluitende begroting. In 2026 en 2028 presenteren we nadelige geraamde begrotingsresultaten. In 2026 kiezen we ervoor om, naast het in de begroting geschetste nieuwe beleid, een eenmalige belastingverlaging voor alle gebruikers van belastingobjecten, dus huishoudens en bedrijven, door te voeren.

Dit resulteert in een negatief resultaat dat, mede gebaseerd op de hoogte van onze weerstandsratio, gedekt kan worden uit de algemene reserve.

Het nadelige geraamde begrotingsresultaat in 2028 ontstaat deels door de uitkomsten van de meicirculaire 2025, waarin het ravijnjaar 2026 is verschoven naar 2028. We zijn in afwachting van de wijze waarop het nieuwe kabinet de toekomstige uitkering uit het gemeentefonds vorm gaat geven.

Ondanks de onttrekking in 2026 aan de algemene reserve kunnen wij wel een structureel sluitende jaarschijf 2026 presenteren. De begroting is structureel sluitend wanneer de structurele lasten in de begroting voor 2026 volledig worden gedekt door structurele baten of aannemelijk is gemaakt dat dit structurele evenwicht in later jaren (uiterlijk 2029) weer tot stand wordt gebracht. De structurele baten in deze begroting dekken de structurele lasten in alle begrotingsjaren.

Inzet surplus

In de perspectiefnota is aangegeven dat de mogelijkheid bestaat, wanneer er onvoldoende structurele begrotingsruimte is, gemeenten het surplus op de algemene reserve, bij een voldoende solvabiliteit mogen inzetten. Het surplus van de algemene reserve is dat deel dat niet nodig is voor het afdekken van risico's (weerstandscapaciteit). Van dit vrij besteedbare deel (surplus) kan een gemeente jaarlijks maximaal 10% inzetten voor het dekken van structurele lasten. Met de voorwaarde dat de solvabiliteit groter of gelijk aan 20% is en blijft. De inzet van het surplus algemene reserve (= vrije reserve) wordt door dit gebruik als structurele baat bestempeld. Omdat in Doetinchem in jaarschijf 2026 de structurele ruimte voldoende is, behoeft de spelregel inzet van het surplus voor de jaarschijf 2026 niet te worden toegepast.

Kanttekeningen

1.1 Besluitvorming door uw raad kan mogelijk het structurele begrotingsevenwicht negatief beïnvloeden.

Er bestaat een mogelijkheid dat er niet vóór 15 november a.s. een vastgestelde begroting aan de provincie kan worden aangeboden. Wanneer het structureel evenwicht als gevolg van de vaststelling van de begroting niet wordt gerealiseerd, kan de gemeente Doetinchem onder preventief in plaats van repressief provinciaal toezicht worden gesteld.

Vervolg

De planning tot aan de vaststelling van de begroting 2026 ziet er als volgt uit:

Raadsbetrokkenheid	Wanneer?
Informatieve raad	2 oktober 2025
Beeldvormende raad	16 oktober 2025
Besluitvormende raad	6 november 2025

In de Gemeentewet is bepaald dat de gemeente vóór 15 november de begroting in dient bij de provincie. Na vaststelling van de begroting 2026 door uw raad op 6 november 2025, worden deze stukken met het vaststellingsbesluit namens het college ambtelijk naar de provincie Gelderland gestuurd.

De voorliggende begroting 2026 dient als kader voor doelen, activiteiten en budgetten.

Bijlagen

1. Begroting 2026 gemeente Doetinchem.
2. Begroting 2026 in één oogopslag.
3. Format bestemmingreserve Investeringsfonds

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,

De secretaris, De burgemeester,

drs. L. Dennenberg

mr. M. Boumans MBA MPM